

Teatrul „Bulandra”

MILITARUL FANFARON

de Plaut

Data premierei : 5 februarie 1976.
Regia : IOAN TAUB. Decoruri și
costume : VALENTINA RARDU.

Distribuția : OVIDIU SCHUMACHER
(Pyrgopolinices) ; ADRIAN GEORGESCU
(Artrotrogus, Lurcio) ; MIRCEA DIACONU
(Palaestrio) ; FORY ETTERLE
(Periplectomenus) ; AUREL CIORANU
(Sceledrus) ; VIOLETA ANDREI
(Philocomasia) ; LUCIAN MUSCUREL
(Pleusicles) ; MARIA GLIGOR
(Milphidippa) ; MIHAELA DUMBRAVĂ
(Acroteletitia) ; LUMINIȚA GHEORGHIU, PETRE LUPU
(mimi).

Scenă din spectacol

reprezentației, eroul popular exprimind poziția îndrăzneață a lui Plaut față de societatea vremii sale. Prezența lui Palaestrio dă sa voare intrigii, spiritul său inventiv face să progreseze acțiunea, replica sa intelligentă luminează sensurile situațiilor. Este, cred, unul din motivele pentru care, din întreg teatral lui Plaut, aceasta a fost piesa cel mai mult jucată pînă în zilele noastre (afără de *Anphytrio*, care a dat naștere la numeroase adaptări), fiind înscrisă și astăzi, destul de des, în repertoriu. Spectacolul Teatrului „Bulandra” vine să confirme această remarcă, după ce aceeași comedie a lui Plaut a mai figurat, în anii trecuți, în repertoarele altor teatre — Giulești și „Ion Creangă”, între altele.

Personajul principal al spectacolului pus în scenă de Ioan Taub este, evident, Palaestrio, în interpretarea de o bogată fantezie, mobilitate, expresivitate a lui Mircea Diaconu. Tânărul actor se dovedește aici a fi și un mîm înzestrat, capabil să improvizeze momente și situații sugestive, de o mare forță comică. Amintesc, spre exemplificare, jocul cu flautul invizibil, prin care năstrușnicul Palaestrio-Diaconu îl zăpăcește pe Sceledrus-Aurel Cioranu, convingîndu-l că n-a văzut ceea ce, de fapt, văzuse. Mircea Diaconu are candoare și umor, știe să angajeze dialogul cu publicul fără a forța nota, se mișcă degajat, comunică prin fiecare gest, prin fiecare privire. Aurel Cioranu i-a fost un bun partener comic, realizând și figura de August-Prostul, uluit și năting, plină de haz.

Spectacolul este, însă, inegal în ansamblul său, în ciuda unor mari eforturi, prea vizibile uneori, de a-i accentua hazul, culoarea, exuberanța, dincolo de cerințele textului.

Deși se cheamă *Militarul fanfaron* și are drept obiectiv moral pedepsirea unui ascemea tip de înfumurat lăudăros, comedia lui Plaut promovează în prim-plan un alt tip de erou, făcind din el motorul acțiunii, factotum al întregii intrigî : e sclavul Palaestrio, iștețul prieten al tinerilor îndrăgoșați, cel care ferecă și desferecă toate situațiile, aproape nelipsit din scenă pe tot parcursul

In sala-arenă a studioului Teatrului „Bulandra“, spectacolul se desfășoară ca o reprezentare de circ, cu „parada“ artiștilor la început și la sfîrșit, cu multă mișcare, cu multă clovnerie, în costume viu colorate, peruci din rafie, grimă puternică subliniată (decoruri și costume de Valentina Bardu, adevarate concepții regizorale, cu trimiteri evidente la lumea lui Fellini, din *Satyricon* și *Clovnii*), cu muzică de scenă, executată la variate instrumente, de un clovn muzical (Geo Dimitriu) foarte priceput. Concepția se legitimează pînă la un punct, comedie lui Plaut fiind înrudită cu farsurile populare, cu reprezentările de bîlcă care aveau să ducă, mai tîrziu, la *commedia dell'arte*. În același spirit, ceremonialul matinal al lui Pyrgopolinices — cu gimnastică de inviorare, antrenamentul „atletului“ și ritualul imbrăcării — capătă haz și miez, datorită, mai ales, interpretării lui Ovidiu Schumacher, actor înzestrat cu simțul umorului și cu simțul măsurii. Din păcate, toamna simțul măsurii î-i a cam lipsit regizorului Ioan Taub, care a încărcat spectacolul cu mișcare și zgomet, subliniind inutil unele momente, din dorința de a crea efecte comice. Cînd invenția se realizează în spiritul textului (rar), rezultatul e reușit, dar cînd se pierde legătura cu textul, se ajunge la efectul contrar („parada“ care deschide spectacolul): îngroșări ale unor situații pînă la grotesc și dezagreabil (asaltarea lui Pyrgopolinices de către cele două femei, Acroteletia și Milphidippa), repetarea pînă la sajietate a unui efect (Pyrgopolinices umblă totă partea două a spectacolului îmbrăcat sumar, etalindu-și dizgrațios gambele) sint doar cîteva dintre viciile care minează spectacolul. Cît despre substanța moral-socială a piesei, ea răzbate cu greu la spectator, de-abia stăcîrindu-se prin excesul de mișcare, de zgomet și prin multimea anacronismelor folosite tot pentru efectul lor comic, atât în costumație, cît și, mai ales, în ilustrația muzicală, care ne poartă printre menuete, *Lacul lebedelor* și *Umbrelele din Cherbourg*!

Pe lîngă Mircea Diaconu, Aurel Cioranu și Ovidiu Schumacher, menționati mai sus, apar în spectacol Fory Etterle (un Periplectomenus elegant și demn), Violeta Andrei (Philocomasia, demonstrînd bune calități de comediană), Adrian Georgescu (două roluri de sclav, bine conturate), Lucian Musurel (Pleu-sicles), Mihaela Dumbravă (atât de înzestrată, dar atât de dezavantajos prezentată pe scena Teatrului „Bulandra“, în rolul Acroteletia), Maria Gligor (Milphidippa) și alți actori care se străduiesc să dâruiască publicului o seară de bună dispoziție și veselie; unori, reușește, dar reușita nu e pe măsura strădanei.

Margareta Bărbuță

**Teatrul „A. Davila“
din Pitești
Sala Studio**

AMURGUL UNUI COCOR

de Junji Kinoshita

Data premierei : 29 ianuarie 1976.
Traducerea : EUGENIA DOVIDES
și MAGDALENA BOIANGIU.

Regia : ALEXANDRU TOCILESCU.

Scenografia : VICTOR SALAGEANU.

Distribuția : ANGELA RADOSLAVESCU (Tsu-u); PETRE DINULIU (Yohyo-o); ADRIAN VIȘAN (Şo-o-do); PETRE TANASIEVICI (Un-zu). Copiii: RUXANDRA RADOSLAVESCU, MARIAN SIMIONESCU, ALIN MARTIN, MIHAI MARTIN.

Pentru prima oară, o trupă românească joacă o piesă japoneză. E vorba de teatrul piteștean „A. Davila“ și de lucrarea *Amurgul unui cocor* de Junji Kinoshita. În sine, evenimentul merită atenție; prin realizare scenică, el dobindește dreptul la prețuire. Amestec de străveche legendă și realitate, această piesă niponă atinge un filon actual, față de care nu poti, în nici un chip, rămîne insensibil. Intintată de lăcomie, de răutate și egosim, iubirea adevărată pierde. Cît timp n-a cunoscut gîndul și limbajul înavuțărilor, pămînteanul Yohyo-o a trăit ferici cu femeia-cocor ce-i tesea, noaptea, în taină, din penele ei cele mai frumoase, o minunată stofă. Cum s-a lăsat robit de patima aurului, Yohyo-o și-a ucis dragostea și prietenia, visul de ferire, ucigindu-se, apoi, și pe sine.

Simbol al purității și sacrificiului din iubire, scurta poveste de dragoste închipuită de Junji Kinoshita, impregnată deumanism, poezie și durere, a găsit la înălțul regizor Alexandru Tocilescu afinități active și rodnice. Nu dimensiunile reduse, și nici aspectul filigranat, miniatural, al acestui giuvaer dramatic, potrivite spațiului restrîns de joc al sălii mici a teatrului (proiectată de Liviu Giulei, în linii și proporții de sobră eleganță, și înzestrată tehnice cu utilaje dintre cele mai moderne), au determinat opțiunea înălțului regizor. Cîte il cunoaște pe Tocilescu intuiește, de indată, că opțiunea sa — ca și în cazul piesei *Swaneyit* — a fost determinată de mișcarea ideilor, de semnificația gîndu-